

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Herziening bestemmingsplan Bonte Koeweg 4 in Baak, gemeente Bronckhorst

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

1 april 2015 / rapportnummer 3018-06

1. Hoofdpunten voor het milieueffectrapport (MER)

Het melkrundveebedrijf J. Pardijs, dat is gevestigd aan de Beckenstraat 1 in Vierakker, zal worden verplaatst naar de Bonte Koeweg 4 in Baak. Om dit mogelijk te maken herziet de gemeente Bronckhorst de bestemming van de nieuwe vestigingslocatie. In voorbereiding op het besluit over deze partiële herziening van het bestemmingsplan wordt een plan-MER opgesteld. Bevoegd gezag in deze procedure is de raad van de gemeente Bronckhorst.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) geeft in dit advies aan wat de reikwijdte en het detailniveau dienen te zijn van het op te stellen MER. Ze beschouwt de volgende informatie als essentieel voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over de planherziening en daarmee als relevante informatie voor het MER:

- een duidelijke beschrijving van het voornemen en van de ontwikkeling die het voornemen heeft doorgemaakt, waarmee wordt onderbouwd waarom locatie- en uitvoeringsalternatieven buiten beschouwing kunnen blijven;
- een onderbouwing van de maximale mogelijkheden van de bestemmingsplanherziening en een beschrijving van de daarbij horende milieueffecten;
- de gevolgen van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan voor kwetsbare natuur, zoals Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is het van belang dat het MER het volgende bevat:

- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal moeten in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en gevoelige objecten voor bijvoorbeeld geur en fijn stof zijn aangegeven. Geef ook duidelijk de topografische namen aan en de afstanden van de kwetsbare gebieden en gevoelige objecten tot het bedrijf.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau "Partiële bestemmingsplanherziening Bonte Koeweg 4 in Baak" van 28 januari 2014 (verder NRD).

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, vindt u in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl door in het zoekvak projectnummer 3018 in te vullen. Het betrekken van zienswijzen bij dit advies maakte geen onderdeel uit van de adviesaanvraag van de gemeente Bronckhorst.

2. Achtergronden

2.1 Doel en te nemen besluit

De voorliggende planologische en plan-m.e.r. procedure moeten de verplaatsing mogelijk maken van een melkveehouderij die op haar huidige vestigingslocatie niet kan blijven bestaan. Natuurmonumenten, eigenaar van de gebouwen en (een deel van) de gronden, wil er in samenwerking met het waterschap Rijn en IJssel natuur ontwikkelen, waterberging mogelijk maken en enkele woningen bouwen. De beoogde vestigingslocatie van het bedrijf, aan de Bonte Koeweg 4 in Baak, is op dit moment bestemd als agrarisch gebied met waarden en is in gebruik als landbouwgrond.

De Raad van State heeft in 2014 een eerder vaststellingsbesluit over deze planherziening vernietigd. De uitspraak geeft richting aan de vorm en de inhoud van de procedure die nu wordt gevolgd. Neem zowel de achtergronden van de voorgenomen verplaatsing als de kern van de uitspraak van de Raad van State op in het MER. Gebruik ze om het doel en de inhoud van het MER helder af te bakenen. Beschrijf ook kort het te nemen besluit. De Commissie adviseert om ook aan te geven welke andere toestemmingen nodig zijn voor de realisatie van het voor-nemen en hoe die samenhangen met het te nemen besluit. Een voorbeeld daarvan zijn in-trekkingsbesluiten van milieuvergunningen van bedrijven waarvan emissierechten worden overgenomen.

2.2 Wettelijk en beleidskader

De hoofdstukken 1 en 4 van de NRD gaan in op het wettelijke kader en het beleidskader voor het voornemen. De Commissie adviseert om in het MER ook de randvoorwaarden te behandelen die voortkomen uit de volgende kaders:

- gezondheids- en welzijnswet voor dieren;
- activiteitenbesluit;
- waterbeheerplan van het waterschap Rijn en IJssel;
- de reeds voor dit voornemen verleende vergunning in het kader van de Natuurbescher-mingswet (Nb-wet).

Het MER moet duidelijk maken wat de consequenties zijn voor het voornemen van de rand-voorwaarden die voortkomen uit het wettelijke kader en het beleidskader.

3. Voornemen, alternatieven en referentie

3.1 Voornemen en alternatieven

De bestemmingsplanherziening betreft het vastleggen van een bouwvlak waarbinnen een nieuw melkrundveebedrijf kan worden gerealiseerd, in gebied met een agrarische bestem-ming. De NRD geeft aan dat meerdere vestigingslocaties zijn onderzocht. Maak inzichtelijk hoe die afweging heeft plaatsgevonden zodat aannemelijk wordt dat in het MER geen vol-waardige vergelijking van locatiealternatieven moet worden gemaakt.

Paragrafen 1.2 en 3.1 van de NRD schetsen het plangebied en een deel van het studiegebied. Neem deze over in het MER en vul, waar nodig, de beschrijving van het studiegebied aan.² In het plangebied wordt een bouwvlak van 1,5 ha geprojecteerd. Geef eenduidig aan op welk deel van het gebied de planologische procedure van toepassing is.

Beschrijf in het MER de maximale mogelijkheden van het vast te stellen bestemmingsplan.

Relevante gegevens daarbij zijn bijvoorbeeld:

- het aantal bouwlagen of de bouwhoogte;
- het maximale bebouwingspercentage;
- het maximale aantal te realiseren dierplaatsen dat het bestemmingsplan mogelijk maakt. De Commissie neemt aan dat dit aantal gelijk is aan de bezetting vermeld in de Nb-wet-vergunning;
- de omvang van de mogelijkheden voor voer- of mestopslag die in de NRD zijn beschreven;
- eventuele ingrepen buiten het bouwvlak, zoals de aanleg van een voorziening voor de tijdelijke berging van hemelwater.

Het beschouwen van inrichtingsalternatieven in het MER kan nodig zijn als blijkt dat het voornemen, aangevuld met mitigerende maatregelen, nog niet leidt tot een uitvoerbaar alternatief binnen de geldende wettelijke en beleidskaders (zie ook hoofdstuk 4 van dit advies).

3.2 Referentiesituatie

Het MER dient de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied te beschrijven en ook de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Paragraaf 2.1 van de NRD stelt dat de autonome ontwikkeling overeenkomt met wat binnen de vigerende plannen nog mogelijk is. De Commissie beveelt aan om bij de referentiesituatie alleen die projecten (en plannen) te betrekken die met zekerheid zullen worden uitgevoerd en die invloed kunnen hebben op de uitvoerbaarheid van het voornemen.³ Beschrijf concreet om welke projecten (en plannen) het gaat.

4. Milieugevolgen

4.1 Algemene opmerkingen

Het doel van het MER is:

- de milieugevolgen van het voornemen in beeld brengen;
- bezien of deze milieugevolgen toelaatbaar zijn op grond van het beleid en van wet- en regelgeving;

² Zie hiervoor vooral paragraaf 4.2 van dit advies.

³ Let op: in een Passende beoordeling moeten de effecten worden bepaald ten opzichte van de huidige, feitelijke situatie (zie ook paragraaf 4.2 van dit advies).

- maatregelen onderzoeken om gevolgen te voorkomen of te verminderen als die gevolgen niet acceptabel zijn, zodat een uitvoerbaar alternatief ontstaat. Dat kan bijvoorbeeld door de inzet van maatregelen zoals technieken waarmee emissies worden teruggedrongen.

Het MER moet onderzoeken wat de milieugevolgen zijn van een bezetting van het bedrijf met melkrundvee die overeenkomt met het maximum dat het bestemmingsplan mogelijk maakt.⁴ Ga bij het beschrijven van de gevolgen dus uit van de emissies en effectafstanden die samenhangen met een bedrijf van die omvang.

De NRD stelt dat een aantal milieueffecten niet zullen optreden bij realisatie van dit voornemen omdat bijvoorbeeld afstanden tot te beschermen waarden te groot zijn. De Commissie constateert dat het voornemen ligt in een gebied waar gelijkaardige activiteiten plaatsvinden en dat het op ruime afstand ligt van woningen en woonkernen. Het betekent niet dat bepaalde effecten — bijvoorbeeld effecten op de luchtkwaliteit — in het geheel niet moeten worden benoemd. Het MER moet voor alle effecten die volgens de NRD niet zullen optreden zijn, de informatie bevatten die duidelijk maakt dat dit inderdaad zo is. Zo moet bijvoorbeeld beschreven zijn op grond waarvan er geen sprake zal zijn van geurhinder bij gevoelige bestemmingen, moeten de gevoelige bestemmingen op een kaart zijn aangegeven, hoeveel extra verkeersbewegingen mogen worden verwacht en via welke routes, en moet een kaartje zijn opgenomen dat laat zien waar hogedrukaardgasleidingen liggen. Naar het oordeel van de Commissie moeten alleen voor het bepalen van de effecten op de natuur van verzurende en vermestende stoffen berekeningen worden uitgevoerd omdat voor bijvoorbeeld geur of geluid geen knelpunten zijn te verwachten.

4.2 Natuur

Algemeen

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen de voorgenomen activiteit kan hebben voor de natuur. De NRD stelt dat naast de effecten van verzurende en vermestende stoffen op beschermde gebieden geen andere natuureffecten zullen optreden, bijvoorbeeld door verstoring of verdroging of in de vorm van schade aan beschermde soorten. Ook hiervoor geldt dat het MER de informatie moet bevatten die dat duidelijk maakt. Beschrijf daartoe de beschermde en andere waardevolle natuur die voorkomt in de nabijheid van het plangebied. Laat aan de hand van de resultaten van de uitgevoerde quickscans zien dat geen effecten op beschermde soorten te verwachten zijn. Neem verder een kaart op met EHS-gebieden in de nabijheid van het plangebied. Maak duidelijk dat het voornemen niet interfereert met de doelen die zijn beoogd met de herinrichting van de Baakse Beek en de Bakerwaard.

Gebiedsbescherming

In het MER moet aangegeven worden waar gebieden liggen die voor vermesting en verzuring gevoelig zijn en wat de afstand is tot het bedrijf. Gebruik daarvoor duidelijk kaartmateriaal. Geef aan welke beschermde status de gebieden hebben (bijvoorbeeld Natura 2000-gebied of beschermd natuurmonument).

⁴ Zoals eerder aangegeven neemt de Commissie aan dat deze bezetting gelijk is aan de maximale bezetting uit de Nb-wet-vergunning.

De rekenresultaten die zijn toegevoegd aan de Nb-wetvergunning laten zien dat op afstanden van ongeveer 10 km van het plangebied de ammoniakdepositie als gevolg van het voornemen meer dan 0,05 mol/ha/jaar zal zijn. De Commissie is dan ook van mening dat het studiegebied verder dient te reiken dan de uiterwaarden van de IJssel, wat de NRD lijkt te suggereren. Het MER moet laten zien dat significant negatieve gevolgen ook voor stikstofgevoelige habitattypen in verder gelegen Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. De Commissie denkt daarbij aan de Natura 2000-gebieden 'Landgoederen Brummen', 'Veluwe', 'Stelkampsveld' en het beschermd natuurmonument 'De Wildenborch'.

In paragraaf 5.1 van de NRD staat dat een eerder opgestelde Passende beoordeling zal worden geactualiseerd en opgenomen in het MER. Dat onderdeel van het MER dient in ieder geval voor de Natura 2000-gebieden die effecten van het voornemen ondervinden, de volgende informatie te bevatten:

- de instandhoudingsdoelstellingen voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit⁵ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de kritische depositiewaarden van gevoelige habitattypen voor stikstof⁶;
- de heersende achtergrondconcentratie van stikstof;
- de deposities op de verschillende habitattypen van ieder gebied;
- de gevolgen van deze vermestende en verzurende deposities voor de natuur;
- of en waar er (in cumulatie met andere activiteiten) een (verdere) overschrijding ontstaat van de kritische depositiewaarden;
- indien nodig, welke emissiebeperkende maatregelen⁷ genomen (kunnen) worden om de overschrijding van kritische depositiewaarden te verminderen en hoe effectief deze zijn.

Onderzoek in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van de onderzochte gebieden niet aantast.⁸ Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of als de zogenaamde ADC-toets⁹ met succes wordt doorlopen.¹⁰ De Commissie merkt op, dat de Passende beoordeling bij het MER - an-

⁵ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van EL&I: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=profielen>.

⁶ Voor de kritische depositiewaarden voor de EHS zie: D Bal, HM Beije, HF van Dobben en A van Hinsberg: Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Directie Kennis, Ministerie van LNV, 2007. Voor de kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zie: HF van Dobben en A van Hinsberg: Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden Natura 2000. Rapport 2397, Alterra, 2012.

⁷ Zoals emissiearme huisvesting, toepassing van luchtwassers, emissiearme mestopslag of de overname van emissierechten van andere bedrijven. Van dat laatste is sprake is in de Nb-wetvergunning van het bedrijf. Belangrijk is dat emissierechten van andere bedrijven maar één keer kunnen worden ingezet voor het mogelijk maken van een plan of project.

⁸ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁰ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

ders dan de eerder opgestelde Passende beoordeling – erop gericht moet zijn om de besluitvorming over het bestemmingsplan te ondersteunen. Dat betekent dat de effecten van het voornemen moeten worden afgezet tegen de huidige feitelijke situatie, en niet tegen de vergunde situatie.

4.3 Overige aspecten

4.3.1 Landschap

Het MER moet beschrijven in hoeverre het voornemen de structuur en herkenbaarheid van het landschap wezenlijk verandert. Beschrijf daartoe:

- de bestaande landschappelijke elementen en structuren, zoals de verkavelingsstructuur, de schaal van de aanwezige bebouwing en de opgaande begroeiing langs kavels en wegen;
- de waardevolle kenmerken van het landschap, zowel vanuit de relevante beleidskaders, als vanuit de beleving van omwonenden en gebruikers;
- de veranderingen als gevolg van het inrichtingsplan en hoe deze veranderingen zich verhouden tot de bovengenoemde waardevolle kenmerken;
- maak deze veranderingen inzichtelijk aan de hand van kaartmateriaal en visualisaties bijvoorbeeld in de vorm van een dwarsdoorsnede van een verhoogd en ingericht bouwvlak.

4.3.2 Water en bodem

Paragraaf 5.10 van de NRD stelt dat het gebied in extreme gevallen¹¹ kan worden gebruikt voor waterberging. Geef concreet aan wat die functie inhoudt (kans op inzet voor waterberging, inundatiehoogte van het water in en rond het plangebied). Beschrijf ook wat dit betekent voor het gebruik en de inrichting van het plangebied en voor de eventuele ophoging van het bouwvlak.

Breng daarnaast de effecten van het voornemen op het watersysteem in beeld:

- de waterbalans van de bedrijfsmatige processen (bedrijfswatersysteem met onder andere grondwateronttrekking);
- de waterhuishouding van het plangebied;
- de maatregelen om verontreiniging van grond- en oppervlaktewater te voorkomen.

5. Vorm en presentatie

Houd het MER zo beknopt mogelijk, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden maar in een bijlage. Neem een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst op in het MER.

¹¹ Tijdens het bezoek van de Commissie aan het plangebied is aangegeven dat hiermee werd bedoeld op situaties met extreem hoge afvoer van de Baakse beek.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bronckhorst

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Bronckhorst

Besluit: vaststellen van een wijziging in het bestemmingsplan voor buitengebied Steenderen

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: verplaatsen van een melkveebedrijf van Vierakker naar Baak

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 2 februari 2015

Aankondiging start procedure: 17 februari 2015

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 19 februari 2015 t/m 1 april 2015

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 1 april 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. J.J. Bakker

dhr. W. Foppen

dhr. dr. J. Lembrechts (secretaris)

dhr. ing. M.M.J. Pijnenburg

dhr. mr. C.Th. Smit (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Partiële bestemmingsplanherziening Bonte Koeweg 4 in Baak, Notitie Reikwijdte en Detailniveau, Spa Ingenieurs, 28 januari 2015.
- Vergunning ingevolgde de Natuurbeschermingswet van 9 januari 2012 (met zaaknummer 2011-005783 van de provincie Gelderland)

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Herziening bestemmingsplan Bonte Koeweg 4 in Baak, gemeente Bronckhorst

ISBN: 978-90-421-4088-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

